

לכבוד

מר יובל לנדסברג, מנכ"ל
סנו מפעלי ברונוס בע"מ
החרש 11 נווה נאמן
הוד השרון

סנו מפעלי ברונוס בע"מ
החרש 11 נווה נאמן
הוד השרון

בדוא"ל

שלום רב,

הנדון: הודעה על כוונת חיוב ודרישת תשלום

הריני להודיעכם על כוונת הממונה על התחרות (להלן **הממונה**) לעשות שימוש בסמכותה מכוח סעיפים 27(א)(3), 27(א)(5) ו-27(א)(9) לחוק קידום התחרות בענף המזון, התשע"ד-2014 (להלן **חוק המזון**) ולהטיל על סנו מפעלי ברונוס בע"מ (להלן **סנו**) עיצום כספי בסך 16,390,265 ש"ח בגין הפרות של הוראות סעיפים 7(א)(1), 7(א)(3) ו-8(ד) לחוק המזון. סך העיצום המופיע בהודעת חיוב זו גובש בהסכמה, לאחר דין ודברים שהתקיים בין רשות התחרות (להלן **הרשות**) לבין סנו. הצדדים הגיעו להסכמה על תשלום סכום העיצום כאמור ללא הודאה של סנו בהפרה של הוראות חוק המזון. הכל כפי שיפורט להלן.

א. מעשי ההפרה

1. סנו (החברה הדרומית לשיווק בע"מ) היא "ספק גדול" בהגדרתו בסעיף 2 לחוק המזון.¹
2. בהתאם למידע שבידי הרשות, במהלך השנים 2021-2022, הועברו תשלומים שונים – שלא כהנחה מהמחיר ליחידת מצרך – בבסך ובשווה כסף מסנו לקמעונאים גדולים שונים, כך לעמדת הממונה.

¹ סנו מופיעה ברשימת הספקים הגדולים שמפרסמת הממונה, החל משנת 2015.

3. סעיף 8(ד) לחוק המזון קובע כי "ספק לא יעביר תשלומים לקמעונאי גדול הנכלל ברשימה, בבסוף או בשווה כסף, וקמעונאי גדול לא יקבל תשלומים כאמור", והכל בכפוף לסייגים המופיעים בסעיפים קטנים (1) עד (3).

4. לעמדת הממונה, בהעברות התשלומים בבסוף ובשווה כסף באופן המתואר מעלה, מבלי שיש בכך משום הוזלת המחיר של יחידת מצרך שסנו סיפקה לקמעונאים גדולים, יש משום הפרה של הוראת סעיף 8(ד) לחוק המזון. לעמדת הממונה, העברות התשלומים אינן חוסות תחת אחד הסייגים הקבועים כאמור.

5. כמו כן, לעמדת הממונה, במהלך השנים 2021-2022 המליצה סנו לקמעונאים גדולים שונים בעניין הצגת מוצרים בחנויותיהם או התערבה בדרך אחרת בתצוגות כאמור.

6. סעיף 7(א)(1) לחוק המזון קובע כי "ספק גדול לא יעסוק בסידור מצרכים בחנות של קמעונאי גדול הנכלל ברשימה ולא יכתיב, ימליץ או יתערב בדרך אחרת בעניין סידור מצרכים". לעמדת הממונה, בהמלצות או בהתערבות בדרך אחרת בתצוגות כאמור יש משום הפרה של סעיף זה.

7. בנוסף, לעמדת הממונה, במהלך שנת 2022 המליצה סנו לקמעונאי גדול בעניין מחיר מוצריה, או התערבה בדרך אחרת בעניין זה.

8. סעיף 7(א)(3) לחוק המזון קובע כי:

"ספק גדול לא יכתיב או ימליץ לקמעונאי ולא יתערב בדרך אחרת אצל קמעונאי, בעניינים אלה:

(א) המחיר לצרכן שגובה הקמעונאי בעבור מצרך שהספק מספק".

לעמדת הממונה, בהמלצות או בהתערבות בדרך אחרת במחיר לצרכן כאמור יש משום הפרה של סעיף זה.

ב. הטלת עיצום כספי

9. סעיף 27 לחוק המזון מקנה לממונה סמכות להטיל עיצום כספי על המפר את הוראות חוק המזון, המפורטות בסעיף. לפי סעיפים 27(א)(3), 27(א)(5) ו-27(א)(9) לחוק המזון, הממונה רשאית להטיל עיצום כספי על ספק גדול שפעל בניגוד להוראות סעיפים 7(א)(1), 7(א)(3) ו-8(ד) (בהתאמה) לחוק המזון. סעיף 28 לחוק המזון

קובע שעל הטלת העיצום יחולו הוראות סעיפים 50 עד 50טז לחוק התחרות הכלכלית, התשמ"ח-1988 (להלן **חוק התחרות**) בשינויים המחויבים.

10. בהתאם לסעיף 27(א) לחוק המזון, כלשונו במועדי המעשים המתוארים, הממונה רשאית להטיל על תאגיד שמחזור המכירות שלו בשנה שקדמה למועד ההפרה עלה על 10 מיליון ש"ח עיצום כספי בשיעור של עד שמונה אחוזים ממחזור המכירות שלו, ובלבד שסכום העיצום לא יעלה על 25,947,640 ש"ח, לכל הפרה.

11. סעיף 50 לחוק התחרות מפרט רשימה בלתי ממצה של שיקולים אותם תשקול הממונה בבואה לקבוע את סכום העיצום הכספי.

12. בהינתן העובדה כי מדובר בעיצומים המוטלים מכוח חוק המזון (ולא מכוח חוק התחרות) ובהינתן שעוד בטרם נשלחה לסנו הודעה על כוונת חיוב, הביעה סנו נכונות להגיע להסכמה עם הממונה בדבר הטלתם, חושב סכום העיצום לפי גילוי דעת 1/16: שיקולי הממונה על הגבלים עסקיים בקביעת גובה עיצום כספי (26.10.2016) תחרות כלכלית 501072 (להלן **גילוי הדעת**), ולא לפי תיקון גילוי דעת 1/16: שיקולי הממונה על התחרות בקביעת גובה עיצום כספי (24.11.2019) תחרות כלכלית 501683. זאת, שכן במועדי ההפרות כאמור לעיל המחוקק לא ראה לנכון להעלות את רף העיצום המקסימלי בחוק המזון, כפי שעשה בתיקון מספר 21 לחוק התחרות,² וכן משום שסנו קיבלה על עצמה לשלם את הסכום שנקבע במסגרת הסכמות שיסיימו את ההליך כבר בשלב מוקדם זה.

13. שיקולי הממונה לקביעת סכום העיצום הכספי לפי חוק התחרות פורטו בגילוי הדעת. שיקולי הממונה לקביעת סכום העיצום בגין הפרות חוק התחרות, ישמשו גם לקביעת סכום העיצום בגין הפרת חוק המזון, בשינויים המחויבים. להלן תפורט עמדת הממונה ביחס לחישוב גובה העיצום הכספי על החברה.

14. גילוי הדעת מתווה ארבעה שלבים לקביעת סכום העיצום הכספי עבור תאגיד כדלקמן:

15. **בשלב הראשון**, נקבע העיצום המרבי האפשרי עבור סנו. לעניין זה ובהתאם לסעיף 27(א) לחוק המזון, הממונה רשאית להטיל על תאגיד שמחזור המכירות שלו בשנה

² חוק ההגבלים העסקיים (תיקון מס' 21), התשע"ט-2019.

שקדמה למועד ההפרה עלה על 10 מיליון ש"ח, עיצום כספי בשיעור של עד שמונה אחוזים ממחזור המכירות שלו, ובלבד שסכום העיצום לא יעלה על הסכום המרבי הקבוע בחוק המזון.

16. סכום העיצום המרבי הנגזר ממחזור המכירות השנתי של סנו בשנה שקדמה להפרה עולה על הסכום המרבי הקבוע בחוק המזון. בהתאם, סכום העיצום המקסימאלי שניתן להטיל על סנו בגין כל הפרה הוא הסכום המקסימאלי בחוק המזון, כלשונו במועדי המעשים המתוארים – 25,947,640 ש"ח.

17. **בשלב השני**, נשקלו הנסיבות הנוגעות להיקף ההפרה עצמה, ועיקרן משך ההפרה, מספר ההפרות שהתבצעו בפועל, ומספר הגורמים מולם התבצעו ההפרות שמצאה הממונה. בהתאם לחומרת ההפרה נקבע "עיצום הבסיס", כשיעור באחוזים מתוך סכום העיצום המרבי. האיסורים הקבועים בסעיפים 7 ו-8 לחוק המזון אינם מחייבים הוכחת עלילות לפגיעה בתחרות. בענייננו האכיפה התבצעה במסגרת הליך אכיפה נרחב שכוון כלפי כלל הספקים הגדולים, ושמטרתו היא הבטחת הציות לחוק המזון, ויצירת הרתעה מפני שימוש בפרקטיקות האסורות בו – פרקטיקות אשר עלולות ליצור סיכון לתחרות בענף המזון. מהאינדיקציות הראשוניות שעמדו בפני הממונה בשלב ההגעה להסכמות, נראה כי לא קיים במעשים אלה חשש לפגיעה בתחרות. לפיכך, ובשים לב למכלול נסיבות העניין, ובכלל זאת החיסכון בזמן ובמשאבים והשלכתם על יעילות מהלך האכיפה והאפקטיביות שלו, גובה עיצום הבסיס הועמד על 60% מסכום העיצום המרבי לעניין הפרות סעיף 7(א)(1) לחוק המזון, על 5% מסכום העיצום המרבי לעניין הפרות סעיף 7(א)(3) לחוק המזון ועל 55% מסכום העיצום המרבי לעניין הפרות סעיף 8(ד) לחוק המזון.

18. **בשלב השלישי**, נבחנו נסיבות הנוגעות להתנהגות המפר ביחס להפרה. בשלב זה נבחנו, בין היתר, פעולות שנקט המפר למניעת הישנות ההפרה או להפסקתה, לרבות דיווח מיוזמתו על ההפרה או פעולות שנקט לתיקון תוצאות ההפרה. בענייננו, סנו לא דיווחה מיוזמתה לממונה על הפעולה, ובשים לב לכך לא הופחת גובה העיצום.

19. **בשלב הרביעי**, נבחנו נסיבות חיצוניות להפרה:

א. **קיומן או העדרן של הפרות קודמות ומועד ביצוען** – יש לזקוף לזכותה של סנו את העובדה שלא ידוע לרשות על ביצוע הפרות קודמות של חוק המזון על ידה. לפיכך ובנסיבות העניין, הופחת סכום העיצום ב – 15%.

ב. **מחזור מכירות גבוה במיוחד** – מחזור המכירות של סנו עולה על מחזור המכירות ממנו נגזרת תקרת העיצום הכספי בחוק המזון.³ לפיכך, הועלה סכום העיצום בהתאם לחישוב כמתואר בגילוי הדעת.

ג. **ראשית האכיפה באמצעות עיצום כספי** – על-פי גילוי הדעת, המועד אשר עד אליו הכירה הרשות בשיקול זה להקלה בגובה העיצום חלף לפני שנים (ואכן ניכרת מודעות להוראות חוק המזון לכל הפחות בקרב חלק מספקי המזון). בנוסף, אין זו הפעם הראשונה בה נאכפו הוראות חוק המזון, ובנסיבות אלו לא הוקל העיצום בשל שיקול זה.

ג. דרישת תשלום

20. לפני כשנתיים, החלה הרשות בהליך אכיפה רוחבי שמטרתו הבטחת הציות לחוק והפנמת הנורמות בחוק המזון. בשל העובדה שמדובר בהליך נרחב ביותר, ועל מנת לייעל משאבים, הרשות הייתה פתוחה להגעה להסכמות שמחד גיסא יגבירו את ההרתעה מפני הפרת החוק, ומאידך גיסא יחסכו את משאבי הציבור הניכרים הדרושים למיצוי ההליכים כנגד הגורמים המפרים. עקב זאת, וטרם משלוח הודעה זו על כוונת חיוב, סנו באה לבסוף בדין ובדברים עם רשות התחרות כאמור.

21. במסגרת הדין והדברים, סנו הסכימה לוותר על הזכות הקבועה בסעיף 150(א) לחוק התחרות לטעון את טענותיה בפני הממונה; הסכימה לראות בהודעה על כוונת חיוב, דרישת תשלום שנמסרה לה במועד משלוח מכתב זה, והסכימה לשלם את סכום העיצום תוך 30 יום. בירור המחלוקות בין סנו לבין הממונה היה מחייב עריכת ניתוח עובדתי ומשפטי רחב והקצאת זמן רב, ובצדו עלויות רבות והשקעה ניכרת של משאבים. הסכמתה של סנו ניתנה בשל החיסכון הניכר שיצמח מהימנעות מבירור מחלוקות ומבלי

³ הגדרת החברות הרלוונטיות לצורך קביעת מחזור המכירות הכולל נקבעת על-פי חוק המזון. אולם, במסגרת המגעים להסכמות, קביעת החברות שהן "אדם קשור" לצורך חישוב מחזור המכירות נעשתה לפי הגדרות סעיף 1 לתקנות התחרות הכלכלית (מרשם, פרסום ודיווח על עסקאות), תשס"ד-2004, ולא לפי הגדרות חוק המזון (אשר יכולה להרחיב את מספר החברות אותן יש להחשיב בעת קביעת מחזור המכירות של החברה).

שיש בה משום הודאה או הסכמה כלשהן, במפורש או במשתמע, של סנו או מי מטעמה, לרבות נושאי משרה, עובדים ובעלי מניות, בעבר או בהווה בהפרת הוראות סעיפים 7(א)(1), 7(א)(3)(א) ו-8(ד) לחוק המזון.

22. בשים לב למכלול השיקולים המפורטים לעיל ולאמור בפרק י' לגילוי הדעת, נוכח ההסכמה של סנו כאמור לעיל ונוכח חסכון המשאבים המשמעותי הנובע מן ההסכמה האמורה, הממונה הסכימה להפחית באופן ניכר את סכום העיצום הכספי שסנו תשלם ולהעמיד את סכום העיצום הכספי בגין המעשים שפורטו לעיל על סך כולל של 16,390,265 ש"ח.

23. למען הסר ספק יובהר כי בכפוף לתשלום סכום העיצום, לא ינקטו הממונה או הרשות צעדי אכיפה כנגד סנו או מי מטעמה, לרבות נושאי משרה, עובדים, ובעלי המניות, בעבר או בהווה, במי מהן, בגין הפרה של הוראות סעיפים 7(א)(1), 7(א)(3)(א) ו-8(ד) לחוק המזון בגין המעשים המפורטים לעיל, או בשל כל עניין אחר, אשר נבחן על-ידי הרשות במסגרת הליך האכיפה המינהלי הרוחבי שמטרתו הבטחת הציות לחוק והפנמת הנורמות בחוק המזון.

בכבוד רב ובברכה,

ניר מיטרני, עו"ד
רשות התחרות